

Kvalitetsstandard: Specialtandpleje

Lovgrundlag

Sundhedsloven § 133

Målgruppe

Kommunalbestyrelsen skal tilbyde et specialiseret tandplejetilbud til sindslidende, psykisk udviklingshæmmede m.fl., der er tilmeldt folkeregistret i kommunen og som ikke kan benytte de almindelige tandplejetilbud i børne- og ungetandplejen, praksistandplejen eller omsorgstandplejen. Målgruppen har betydelig og varigt nedsat funktionsevne med primært en psykisk funktionsnedsættelse, men ofte med fysiske tillægshandicaps og ofte behov for omfattende sygepleje- eller pædagogisk bistand.

Kriterier og omfang

Borgeren er berettiget til undersøgelse, forebyggelse og tandbehandling efter alment anerkendte tandlægefaglige kriterier. Behandlingsomfanget sigter mod den bedst mulige løsning under hensyntagen til den enkelte borgers funktionsniveau.

Formål

Tandplejen skal sikre, at der bliver skabt rammer for hensigtsmæssige tandplejevaner og sunde tænder, mund og kæber gennem hele livet:

- Forebyggende og behandlende tandpleje, så borgerens tand-/ mund-/ og kæberegion bevares i funktionsdygtig stand under hensyntagen til den enkeltes samlede funktionsniveau.
- At borgeren i videst muligt omfang bevarer sin fysiske, psykiske og sociale trivsel livet igennem.

Afgørelse

Visitation foretages af Overtandlægen, eller uddelegeres til erfaren tandlæge, og sker ud fra en bedømmelse af borgerens funktionsniveau, samt borgerens evne og mulighed for at benytte de øvrige tandplejetilbud.

I forbindelse med visitationen afgøres det, om borgeren kan behandles i privat praksis, i omsorgstandplejen, i den kommunale specialtandpleje eller skal viderehenvises til den regionale specialtandpleje.

Fagpersoner, der har jævnlig kontakt med patienten og har kendskab til dennes funktionsnedsættelse, kan henvise til specialtandpleje via henvisningsblanket på Tandplejen Viborgs hjemmeside.

Læger, tandlæger, hospitalspersonale på psykiatriske hospitalsafdelinger, herunder distriktskykiatriske ordninger, kan henvise til specialtandplejen via henvisningsblanket på Tandplejen Viborgs hjemmeside.

Hospitalspersonale på psykiatriske hospitalsafdelinger, herunder distriktskykiatriske ordninger kan henvise til nødbehandling direkte til Den Regionale Specialtandpleje.

Den Kommunale Tandpleje kan henvise 0 – 21 årige omfattet af servicelovens § 32 om særlige dagtilbud eller folkeskolelovens § 20, samt omsorgstandplejepatienter direkte til Den Regionale Specialtandpleje.

Levering

Tandplejen Viborg visiterer og udfører den opsøgende, tandbehandlende og forebyggende opgave.

For patienter, hvor specialiseringsgraden og kompleksiteten overstiger, hvad kommunen kan udføre på egne klinikker, benyttes behandlingspladser i Den Regionale Specialtandpleje.

Der er en årlig egenbetaling for modtagelse af tilbud om specialtandpleje. Borgere mellem 0-21 år er ikke omfattet af egenbetaling. Egenbetaling på 2250 kr (2024 priser) forudsat at borgeren har modtaget ydelser svarende til dette beløb eller mere ifølge Sygesikringsoverenskomsten. Fremskrives svarende til prisudviklingen. Opkrævning for egenbetalingen sker månedsvis.

Kommunen yder ikke tilskud til transport til tandpleje i specialtandplejen.

Aktiviteter

Opsøgende tiltag specielt til borgere med en psykiatrisk lidelse, og som ofte vil have et svingende funktionsniveau.

Forebyggelse - både individuelle og generelle tiltag i nært samarbejde med de persongrupper, der omgiver borgeren i det daglige (pårørende, støtte- og kontaktpersoner, sygeplejefagligt eller pædagogisk personale), herunder undervisning af disse.

Undersøgelse af tand-, mund og kæberegion.

Behandling af symptomer, sygdomme og funktionsforstyrrelser i tænder, mund og kæber, herunder nødvendige tandproteser (behandlinger af rehabiliterende karakter og kan være indenfor det højteknologiske område). Til børn og unge tilbydes de nødvendige tandreguleringsbehandlinger. Behandlinger udføres under hensyntagen til patienternes funktionsniveau (kooperation og compliance).

Diagnostisk udredning forud for behandlingsplanlægning og behandling skal være så udtømmende som muligt, både hvad angår almenlidelser, og hvad angår patientens generelle situation, for at kunne tilpasse behandlingsplanen til patientens helhedssituation.

Ved mangelfuld Kooperation kan undersøgelser og behandlinger foretages under anvendelse af sedation eller generel anæstesi.

Kvalitetskrav

Personalet har en relevant tandplejefaglig uddannelse og fornøden viden om målgruppen. De er omfattet af den samme lovgivning, som er gældende for arbejde på tandklinikker. Første undersøgelse foretages af en tandlæge. Generel og individuel forebyggelse varetages af tandplejer og klinikassistent.

- Undersøgelse, behandling og forebyggelse tilrettelægges efter odontologiske og individuelle kriterier.
- Første undersøgelse tilrettelægges ud fra individuel vurdering af behov.
- Ved akutte tilfælde tilses borgeren hurtigst muligt.

Borgere henvist til Den Regionale Specialtandpleje indkaldes efter en aktuel venteliste og med størst mulig individuel vurdering i forhold til fx smerteniveau.

Opfølgning

Borgerens tandforhold journaliseres efter gældende retningslinjer jf. journalføringsbekendtgørelsen.

Alle besøg herunder indkaldeintervaller tilrettelægges efter den enkeltes behov.

Klage og ankemuligheder

Der kan klages over afslag på ansøgning om specialtandpleje via Styrelsen for Patientklager.

Ydelser givet i henhold til sundhedsloven på tandplejeområdet betragtes som en del af sundhedsvæsenets tilbud, og klageadgangen kan dermed paralleliseres hermed.

Klager over den faglige virksomhed kan rettes til Tandplejen Viborg, eller til Styrelsen for Patientklager.

Faglig virksomhed er i denne sammenhæng ensbetydende med, at den faglige virksomhed skal være relateret til egentlig patientbehandling eller undersøgelse.

Lovgrundlag Sundhedsloven, LBK nr. 210 af 27/01/2022: Afsnit IX, kapitel 37 om Specialtandpleje §§ 133 og 134.

Tandplejebekendtgørelsen BEK nr. 959 af 14/06/2022

Vejledning nr. 9660 af 29/09/2020: "Omfanget af og kravene til den kommunale og regionale tandpleje"

Autorisationsloven LBK nr. 731 af 08/07/2019 Kap. 11, 21 og 22.

Journalføringsbekendtgørelsen BEK nr. 1225 af 08/06/2021

Vigtig information

Patienter kan blive udvisiteret fra tilbud om specialtandpleje. Det drejer sig fortrinsvis psykiatriske patienter, der vurderes at kunne benytte det almene sygesikringstilbud. Denne udvisitering foretages efter en samlet vurdering. Det vil derfor regelmæssigt blive vurderet, hvorvidt indskrevne patienter skal henvises til et andet niveau i tandplejesystemet således, at princippet om, at patienten behandles på det nødvendige, men mindst specialiserede niveau, tilgodeses.

Henvisningsblanket til Specialtandplejen findes på Tandplejen Viborgs hjemmeside.

Et eventuelt afslag om indskrivning i specialtandplejen - med begrundelse og klagegang - sendes til borgeren.